

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Cornelii Jansenii Iprensis Episcopi Augustinus Europaeus
Perperam Dictus**

Wavre, Philippus van

Antverpiae, 1709

Sect. III. Absoluta Manichæorum impossibilitas cavendi mali ab Aug.
refutatur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39351

DE PROPOSITIONE I. III

SECTIO III.

*Absoluta Manichæorum, impossibilitas
cavendi mali ab Augustino refutatur.*

Si naturâ vel necessitate iste motus existit, cul- Argum. I.
pabilis esse nullò pactō potest. . . . Nec ex eo Lib. 3. de
quod naturaliter movetur recte vituperari potest: lib. arb. c. 10
quia etiam si ad perniciem movetur, naturae ta-
men necessitate compellitur. Porro quia istum
motum non dubitamus esse culpabilem, omnino
negandum est esse naturalem. . . . Hinc est quod
lapidem si quis dicat peccare quod pondere suo
tendit in infirma, non dicetur ipso lapide solidior,
sed profecto demens judicatur; animum vero pec-
cati arguimus, cum eum convincimus superioribus
desertis ad fruendum inferiora præponere.

Quid opus est quari, unde iste motus existat,
quo voluntas avertitur ab incommutabili bono ad
Commutable bonum: cum eum non nisi animi, &
voluntarium & ob hoc culpabilem esse fateamur?
omnisque de hac re disciplina utilis ad id valeat,
ut eō motu improbatō atque cohibitō voluntatem
nostram ad perfundendum sempiternō bonō à lapsu Ibid.
temporalium convertamus?

Si enim hoc debet quisque quod accepit, & sic Argum. 2.
homo factus est, ut necessariō peccet, hoc debet ut cap. 16.
peccet. Cum ergo peccat, quod debet facit: quod
si scelus est dicere, neminem natura sua cogit ut
peccet.

Quid ergo Causæ est, cum dubitandum putemus, L. I. c. 13.
voluntate nos landabilem & beatam vitam, volun- cap. 1.
tate turpem & miseram mereri ac degere? non
enim iuste vindicarentur, nisi fierent voluntate.
Non est cui recte imputetur, nisi volenti.

An

112 LIBER PRIMUS

L.3.c.18.

An fortè violenta est & cogit invitum...
 Quæcumque ista Causa est voluntatis, si non ei
 potest resisti, sine peccato ei ceditur: si autem po-
 test, non ei cedatur, & non peccabitur. An fortè
 fallit incantum? ergo caveat ne fallatur. An tanta
 fallacia est, ut caveri omnino non possit? Si ita
 est, nulla peccata sunt. Quis enim peccat in eo,
 quod nullò modo caveri potest? peccatur autem,
 Caveri igitur potest.

Et tamen etiam per ignorantiam facta quedam
 improbantur & corrigenda judicantur, sicut in di-
 vinis Auctoritatibus legitimus. Ait enim Apostolus:
 MISERICORDIAM CONSECTUS SUM, quia igno-
 rans feci.

Sunt etiam necessitate facta improbanda, ubi
 vult homo rectè facere & non potest. Sed hæc om-
 nia hominum sunt ex illâ mortis damnatione re-
 nientium: nam si non est ista pœna hominis sed
 natura, nulla ista peccata sunt. si enim non rece-
 ditur ab eo modo quo naturaliter factus est, ita ut
 melius esse non possit, ea quæ debet facit cum hæc
 facit.

Nec mirandum est quid vel ignorando non ha-
 beat arbitrium liberum voluntatis ad eligendum
 quid rectè faciat: vel resistente carnali consuetu-
 dine, quæ violentia moralis successionis quodam
 modo naturaliter inolevit, videat quid rectè facien-
 dum sit, & velit, nec possit implere. Illa est enim
 peccati pœna justissima, ut amittat scire quid rectum
 sit: & qui rectè facere cum posset noluit, amittat
 posse cum velit.

Cum autem de liberâ voluntate rectè faciendi lo-
 quimur, de illâ scilicet, in quâ homo factus est
 loquimur. Assumpsit Augustini verba Pelagius,
 ut naturalem probaret possibilitatem.

*L. de nat. &
 Grat. c.67.* Respondet Augustinus: Agnosco verba mea sunt;
 sed etiam ipse dignetur agnoscere superius cuncta
 quia

DE PROPOSITIONE I. 113

que dicta sunt. De Gratiâ quippe Dei agitur . . . Non de impossibilitate Justitiae. Potest ergo ei causæ quæcunque illa est resisti & potest planè. Nam in hoc adjutorium postulamus dicentes, ne nos inferas in tentationem. Quod adjutorium non posceremus, si resisti nullò modò posse erederemus. Potest peccatum careri, sed opitulante illo qui non potest falli. Postea ostendit se nec adjutorium Dei exclusisse (lib. 3, de lib. arb. c. 18.) Ubi dixit rectè fortasse querentur, si erroris & libidinis nullus. Victor existeret. Cùn vero ubique sit præsens qui multis modis per Creaturam sibi Domino servientem aversum vocet, doceat credentem, consoletur sperantem, diligenter adhortetur, conantem adjuvet, exaudiat deprecantem: non tibi deputatur ad culpam quod invitus ignoras, sed quod negligis querere quid ignoras: nec illud quod vulnerata membra non colligis, sed quod valentem sanare contemnis. Hinc concludit Augustinus: Ita exhortatus sum ad rectè vivendum & gratiam Dei non evanescari, sine quâ natura humana tenebrata atque vitiata illuminari non potest & sanari.

Quod autem, inquit, ex vitiis naturæ, non ex cap. 66. conditione naturæ sit quædam peccandi necessitas, audiatur homo, atque ut eadem necessitas non sit, discat Deo dicere de NECESSITATIBUS MEIS EDUC ME: Quia & in hujusmodi oratione certamen est adversus tentatorem de ipsâ contra nos necessitate pugnantem: ac per hoc opitulante Gratiâ PER JESUM CHRISTUM & mala necessitas removēbitur, & libertas plena tribuerit.

H

SEC₂